

Ambitionen skal altid være lige adgang og fuld deltagelse for alle elever i idrætsundervisningen gennem et inkluderende undervisningsmiljø. Fuld deltagelse indebærer, at eleverne er fysisk og kropsligt deltagende; at eleverne er socialt deltagende sammen med andre elever; og at eleverne er fagligt (kognitivt) deltagende i læreprocesserne.

For nogle elever kan det dog være en udfordring at være fuldt deltagende hele tiden, og kan derfor i perioder være delvist deltagende, som vist i nedenstående model:

Undervisningstilgangen og tilrettelæggelsen er afgørende for elevernes mulighed for at opnå fuld deltagelse – men det sociale miljø i klassen er mindst lige så vigtigt. Som underviser er du også ansvarlig for at italesætte og udleve et inkluderende og tolerant fællesskab, hvor der er plads til alle.

Fire områder er vigtige forudsætninger for en god inklusionskultur:

1. **At erkende og respektere forskelligheder**
2. **At hjælpe hinanden**
3. **At løse konflikter gennem dialog og forhandling i fællesskab**
4. **At deltage og tage ansvar for fællesskabet**

(Læs evt. mere i bogen *Integration, inklusion og delagtighed: tendenser i specialpædagogikken* (2009) af Susan Tetler).

Tre dynamiske og interagerende tilgange til inklusion

Når man bevidst og målrettet arbejder med det sociale miljø i klassen og tilrettelægger undervisningen, **så alle kan være med** i samme aktivitet, forebygger man eksklusion for alle elever. I idrætsundervisningen kan der fx arbejdes med et værdisæt om, hvordan alle får lov til at blive hørt og set i gruppearbejde. Aktivitetsvalg og undervisningsformer kan ligeledes kategoriseres som en forebyggende tilgang, hvis de er tilrettelagt, så alle kan deltage på ligeværdige vilkår.

Det er vigtigt at prioritere forebyggende tiltag højt, men det kan i nogle tilfælde være gavnligt med tilgange, der er rettet mod **grupper af børn**. Der kan fx være tale om holddeling, der differentierer udfordringerne til grupper af elever (se evt. mere under *Differentiering og holddeling* i denne vejledning).

Den tredje tilgang er rettet specifikt mod enkelte elever. Tilgangen her er målrettet den **enkelte elev**, som har brug for særhensyn for at kunne deltage. Fx kan en aktivitet tilpasses ved at vælge en anden type bold, der hjælper eleven. Elever med handicap kan også være tildelt støttetimer, hvor en ekstra lærer kan understøtte og guide eleven både fagligt og/eller socialt for at kunne indgå i idrætsundervisningen.